

Nieuwe richtlijnen voor graven in ver

Auteur: Haks Walburgh Schmidt

“De ruim duizend reacties op de enquête rond het gebruik van CROW-publicatie 250 over het voorkomen van graafschade aan kabels en leidingen, laten zien dat dit onderwerp leeft. Het legt een solide basis voor de nieuwe richtlijn die graafschades rond watersituaties moet voorkomen. Maar er is meer. Om veiliger, gezonder en milieuvriendelijker te werken aan kabels en leidingen wordt ook een nieuwe richtlijn uitgegeven. Met de nieuwe richtlijnen zijn risico's en daarmee forse extra kosten te vermijden.” Aldus Ludolf Schouten en Richard van Ravesteijn, die voor CROW de werkgroepen begeleidden.

Ludolf Schouten:
“Rollen en verantwoordelijkheden zijn scherper afgebakend”

De nieuwe richtlijn voor kabels en leidingen rond wateren en waterkeringen (308) vult de veelgebruikte CROW-publicatie 250 uit 2008 aan. Die richt zich op het voorkomen van graafschade aan de ondergrondse infrastructuur voor water, gas, elektriciteit en telefoon. Schades die hinder en soms zelfs gevaar opleveren voor het werk, de uitvoerders en de omwonenden. Tegelijk groeien deze ondergrondse netwerken nog steeds, wat de kans op schade verder vergroot. Zo zijn glasvezelkabels in opmars en worden er duurzame warmte-koudnetten aangelegd in steden.

Graven verplicht melden

Na ruim drie jaar was het tijd om het onderwerp graafschades opnieuw tegen het licht te houden.

De richtlijn 250 heeft zich in de praktijk bewezen als een praktische handleiding voor de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten (WION). Daarin zijn ‘gravers’ verplicht om bij elke ‘mechanische grondroering’ een graafmelding bij het Kadaster te doen. Netbeheerders moeten voor de WION al hun (ondergrondse) kabels en leidingen met een vastgestelde nauwkeurigheid digitaal beschikbaar hebben.

Markt toont betrokkenheid

De enquête die het Kabel- en Leidingenoverleg (KLO) en CROW in augustus en september dit jaar hebben gehouden ter evaluatie, leverde een ongekende respons op. Niet alleen hebben ruim duizend gebruikers van de graafschaderichtlijn gereageerd, ook de

informatiewaarde van hun antwoorden lag hoog. De open vragen werden uitgebreid en met toelichting ingevuld en ook gaven respondenten aan dat ze voor meer informatie best wel teruggebeld wilden worden. De belangstelling is een goede indicatie hoe graag iedereen dit soort schades wil voorkomen.

Eerder denken over graven

Als in de voorbereidingsfase van een werk de invloed van het graafwerk op de ondiepe infrastructuur en de omgeving wordt meegenomen, nemen de risico's op schade sterk af. Uit de enquête kwam naar voren dat voor kabels en leidingen rond wateren en waterkeringen de aanvullende richtlijn welkom is. Ludolf Schouten analyseert: “De richtlijn heeft in principe een sys-

vuilde grond en watersituaties

Foto: Helmut Stöver

teemvernieuwing in gang gezet door de rollen en verantwoordelijken in het graafproces scherper af te bakenen.”

Schouten was voorzitter/begeleider voor de CROW-werkgroepen.

Graven rond water

Bij de publicatie ‘Kabels en leidingen rond wateren en waterkeringen’ hebben waterschappen, netbeheerders, gemeenten, telecombedrijven, ingenieursbureaus en koepelorganisaties samengewerkt aan de nieuwe richtlijn. Richard van Ravesteijn, rapporteur voor de werkgroep, vertelt: “Het probleem bij kabels en leidingen rond wateren en waterkeringen is dat ze moeilijk waarneembaar en bereikbaar zijn. Ook kan door stroming de situatie veranderen. Zo kan de

gronddekking toe- of afnemen. Duidelijk is dat aan het moment en aan de wijze en zorgvuldigheid van werken extra eisen gesteld moeten worden. Je kunt bijvoorbeeld niet zomaar in een waterkering gaan graven.

Meer aandacht voor voorproces

In de nieuwe richtlijn komt het voorproces sterker in beeld. Vanaf de eerste fase van het bouwproces moet contact opgebouwd worden tussen initiatiefnemer, opdrachtgever en netbeheerder en de beheerder water en waterkering. In de ontwerpfase en tijdens de uitvoering moet de exacte positie van de kabels vastgelegd en gecontroleerd worden. Bij voorkeur via een visuele controle als in CROW-publicatie 250 omschreven. Is dat niet mogelijk, dan kunnen de

kabels of leidingen met andere technieken gelokaliseerd worden. Denk aan de spuitlans, of detectietechnieken. De nieuwe richtlijn (publicatie 308) biedt met een processchema een gestructureerde aanpak van het werken met kabels en leidingen in deze situaties.

Vervuilde grond

Voor het werken in vervuilde grond was de richtlijn ‘Werken in of met verontreinigde grond en verontreinigd (grond)water’ (publicatie 132) de meetlat. Uitgangspunt in de nieuwe richtlijn ‘Kabels en leidingen in verontreinigde bodem’ (publicatie 307) is de veiligheid en gezondheid (V&G) van de mensen die de grond ‘roeren’ en de milieuverantwoordelijke aanpak van het werk. Zonder dat de bodem gesaneerd >

De meeste trajecten blijken in de praktijk niet vervuild

Richard van Ravesteijn: “Rond wateren zijn kabels en leidingen moeilijk waarneembaar”

CROW-publicatie 307 'Kabels en leidingen in verontreinigde bodem'
Bestellen kan via www.crow.nl/shop

CROW-publicatie 308 'Kabels en leidingen rond wateren en waterkeringen'
Bestellen kan via www.crow.nl

wordt, maar met de arbo- en milieuwetgeving als ijkpunt. Hier blijkt de inbreng van gespecialiseerde juristen belangrijk. Het initiatief voor deze nieuwe richtlijn is genomen door het Gemeentelijk Platform Kabels en Leidingen (GPKL) en VEWIN en Netbeheer Nederland. Het initiatief is aansluitend geadopteerd door de stakeholders in het Kabel- en Leidingoverleg (KLO).

Graafwerkzaamheden in het water

Vroeg onderzoek

In de praktijk blijkt dat de meeste trajecten niet vervuild zijn. Of, zoals Schouten zegt: "Wanneer je 50 kilometer graaft kan het zijn dat je niet zo veel aandacht hebt voor 10 meter verontreiniging, waar je in een kwartier recht doorheen bent." Het vaststellen van de verontreiniging vraagt historisch onderzoek naar de oorzaak, vaak door bodemkaarten en informatie-

uitwisseling tussen de betrokken partijen en gemeenten. Eventueel gevolgd door bodemonderzoek. In de nieuwe richtlijn staat een stroomschema dat alle stappen voor, tijdens en na de werkzaamheden vanuit milieu- en V&G-oogpunt in kaart brengt. ■

 Ludolf Schouten, projectmanager
Bouwprocesmanagement, schouten@crow.nl